

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisanădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 26 Octomvrie st. v.

Progres în șovinism. Eată caracteristica guvernului unguresc în zilele noastre. Pentru-că treptat am ajuns ca posta încă să fie un mijloc de maghiarizare.

S'a pretins la început, adevărat de când cu era constituțională pe calapod maghiar, ca în adresele de pe cuvertele epistolelor, încredințate poștei, să se pună locul unde epistola era destinată a merge, și în limba maghiară. S'a pretins aceasta mai ales fiind epistola oficială.

Acesta a fost pasul cel dintâiu.

Mai târziu s'a pretins a se pune în limba maghiară caracterul oficial, pentru care epistola are să fie scutită de taxa portului.

Eată și pasul al doilea.

În fine guvernul a ajuns și la al treilea pas, despre care nu îndrăsnim a dice, că este cel din urmă. Pretinde adevărat, că epistolele oficiale să poarte adrese numai în limba maghiară, sau cel puțin, și în limba maghiară, căci altfel epistola nu se va bucura de dreptul de a fi scutită de taxa portului.

Până una alta stăm la stadiul acesta al fenomenului șovinistic.

Nu cumva am prejudecat și am făcut o nedreptate guvernului unguresc, când din capul locului am timbrat măsurile guvernului în ale poștei de șovinism, și se înțelege de șovinism maghiar?

S'ar pute, că guvernul pentru promtitudinea serviciului postal este silit se ia refugiu la măsuri de aceste, și atunci în adevăr 'i-am face nedreptate. Am stigmatiza pe nedrept de șovinism maghiar, îngrijirea lui de serviciu prompt.

Officialii, fiind toți de naționalitate maghiară și nesciind alte limbi decât cea maghiară pot face expedițiuni false din cauza nesciinții limbii. Ce este dară mai firesc, decât că guvernul, care e dator să prevină confuziunile în serviciul postal să dispună astfel, ca confuziunile să

fie imposibile din capul locului, mai ales în afaceri oficiale.

Eată cazul în care ar urma, că ne-am prea pripit cu judecata ce am făcut guvernului unguresc, când el își împlinesce cu scumpătate oficiul și arată, că se interesează de binele tuturor, câți stau sub ocrotirea lui părintească.

Un lucru însă tot este greu de explicat, adevărat două lucruri.

Cum se face, că numai de epistolele oficiale poartă guvernul atâtea grije.

Nu sunt privații tot atât de vrednici înaintea guvernului, ca să se îngrijească și de interesele lor, ca de cele ale oficialilor? Mai încolo, pentruce aceiași funcționari, cari pot da de greutate în serviciul postal, când adresele nu sunt scrise în limba maghiară, nu mai întimpină greutatea aceste, dacă epistolele nu sunt scutite de taxa postală? Și luminează pe funcționari la cap taxa portului, ca să priceapă ce e scris și într-o limbă nemaghiară îndată ce acest port e plătit? Aceasta ar fi în adevăr o metodă nouă și minunată de a învăța limbi străine, care ar întrece chiar și pe a lui *Toussaint* și *Langenscheidt*.

Este așa dară coident, că nu necesități firești sunt acele, care îndeamnă pe guvern la măsuri, cum le vedem introduse la serviciul postelor în regatul unguresc. Și în cazul cu serviciul postal, ca și altele, este potrivită treaba numai pentru vexarea Nemaghiarilor și se înțelege și aici cu ignorarea intenționată a legilor existente și în vigoare.

Să presupunem însă totuși, ceea-ce acum nu mai putem presupune, că lipsa de cunoștința limbilor nemaghiare din partea funcționarilor constrânge pe guvernul unguresc la măsurile sus atinse. Împregiurarea aceasta guvernul unguresc și mai puțin o ar pute justifica.

Pentru-că am pute întreba numai decât: sunt funcționarii pentru popor, sau poporul pentru funcționari?

Ar fi o lume de tot întoarsă, dacă ar susține cineva, că poporul este pentru funcționari. Și fiindcă aceasta e greu de susținut, sau nu se poate susține nici de cum unde se pretinde, că lucrurile au să meargă cursul lor firesc, nu rămâne decât partea ceealaltă: că funcționarii sunt pentru popor.

Unde însă funcționarii sunt pentru popor au să fie așa, după cum pretind interesele poporului.

Guvernul, în cazul acesta, trebuie să se îngrijească ca funcționarii lui să cunoască limba usitată în popor.

La noi, în țările unguresci, aceasta cu atât mai virtos, cu cât Nemaghiarii nu sunt nisce fracțiuni disparente de popoare și nu sunt nici nisce venetici fără de nici un rost, cum sunt bună-oară Sécuii în România, ei sunt, parte autochtoni mai vechi decât Maghiarii, parte veniți pre lungă aședămintele recunoscute de regii și de legislațiunile țărilor unguresci. Guvernul este dar dator, ca la aședarea funcționarilor, să aibă în privire limba poporațiunii, pentru care institue funcționarii, căci altminterlea face nedreptate unei mulțimi mari de cetățeni, care împlinesc și ei datorințe la rîndul lor pentru patrie, prin sacrificare de sudoare și de sânge.

Dar guvernul unguresc nu vrea să-și bată capul cu „teorii” de datorințe și de drept, față cu naționalitățile nemaghiare din țările unguresci. 'I-a dat D-șeu puterea în mâna naționalității maghiare, din care este astăzi constituit guvernul unguresc, și socotesc să nu lase ocasiunea nefolosită. A audiat de oare-unde de teoria: că puterea primează dreptul și o folosește fără de margini nu numai în ale poștei, ci în toate.

Dacă ar atârna numai dela înțelepciunea bărbaiilor, cari astăzi sunt în fruntea regatului unguresc, n'ar trece mult și Nemaghiarilor le-ar fi interzis a vorbi, ei

între ei, în cercurile cele mai restrînse altfel, decât în limba maghiară.

Precum argumentează astăzi necesitatea de a vorbi și scrie în limba maghiară în justiție, administrațiunea publică, la finance, la poste etc., ar pute argumenta și atunci cu aceea, că organele poliției nu știu altă limbă decât maghiară și nu pot controla pe Nemaghiari, dacă vorbesc lucruri folositoare, sau periculoase pentru patrie.

N'am greșit dar', așa credem, când măsurile cele mai nouă ale guvernului unguresc, privitoare la oficiul postal, le-am cuprins în rubrica progresului în șovinism maghiar, pentru-că nici nu se pot califica altcum, îndată-ce rațiunea de a fi le lipsește cu totul.

Naționalitățile nemaghiare din țările unguresci, și în special Românii, 'și-au împlinit oare, cum se cade, datoria față cu pornirea șovinistică din urmă?

Adresă de aderență.

Alegătorii români din Sibiu aparținători partidului național au trimis d-lui General Traian Doda următoarea adresă:

Domnule General!

Alegătorii români din cercurile electorale ale cetății Sibiului, întruniți astăzi în conferință și luând cu mulțumire și mândrie la cunoștință bărbătească D-Tale pășire, prin care ca singurul mandatar a 3 milioane de Români, adresându-Te parlamentului ungar, ai descoperit nedreptățile ce se fac neamului românesc, — se simt fericiți a Te felicita și a Te asigura, că din inima lor ai vorbit în ambele D-Tale acte, adresate parlamentului. Să trăesci, d-le General: stăpân adevărat al Tronului, patriei și națiunii.

Din conferința alegătorilor români, aparținători partidului național din cele două cercuri electorale ale Sibiului, ținută în Sibiu la 25 Octomvrie (6 Nemv.) 1887.

Simeon Popescu, Pompiliu Piposiu,
președinte. secretar.

Foiața „Tribunei“.

Măgheran.

— Poveste din popor. —
De

„Mărgineanul.“

Ci, că pe vremea cea veche, de mult, tare de mult, trăea un om cu stărică bunișoară, pe care o agonisise el însuși prin munca mânilor sale, fără-ca să fi moștenit dela cineva ceva, nici cătu-i negru sub unghie. Omul acesta era căsătorit și avea, — se nu vă spăriați, — o sută și unu de copii, toți feciori și nici măcar o fetiță; toți erau sdraveni și la loc. Pe acestia 'i-i-a dat D-șeu în timp de numai trei ani; care va să dică băieții erau toți cam de o seamă.

Dar' n'a fost destul, oameni buni și ai lui Dumneșeu, cu ciurda aceasta de copii, cu care îl învrednicise norocul pe acest om de omenie, ci, aflând moartea cu cale a-l cinsti și ea cu ceva, se înțelege în felul ei, veni într-o bună dimineață și — haid'! a murit mama copiilor, căci așa e moartea, nu alege, fie împărat, fie cerșitor, pe nime în lume.

Cu toate aceste părintele văduv făcea cum biet putea și-și creștea copiii fără a da înderăt cu averea, deși de mult mănâncă și multe haine strică o sută și unu de copii. Era silit harnicul părinte a lucra de când se crepa de ziua până târziu în puterea nopții, și încă cu multă chibzueală, ca să poată eși la cale cu atâtea amar de copii, precum nu mai avea nimeni în toată lumea, încât era, mă rog, de vorbă în întregul ținut bietul om cu feciorii lui cei mulți.

Dară ori ce muncă își are răsplata.

Așa și omul nostru. La câțiva ani, după-ce crescură copiii mari și ajunseră aproape de pragul înșurăturii, purtau ei economia și isprăveau ei trebile tatălui lor. Acum să fi vădut pe omul, de care ni-a vorba, cât de mândru era de feciorii

lui, de par'că nu 'și-ar fi schimbat starea cu altul nici pentru un cap de țeară. Și cum nu, când el, ori-cui spunea, că e tata celor o sută și unu de frați, era omenit și cinstit doară mai altcum decât un solgăbirău din ziua de astăzi.

Acum ajunseră frații vărsta înșurătoarei. Tatăl lor aștepta deci, ca să-și dică vre-un fecior, că oare cutare fată potrivită 'i-ar fi de soție și altul să-și dică earăși despre alta; dar' înzadar, căci o păți ca acel flămând din poveste, care aștepta cu gura căscată să-și sboare porumbi fripiți, în gură.

Odată într-o zi de sărbătoare, când aveau timp de povesti, le spune omul nostru feciorilor, că atât de mult îi place de ei întru toate, numai aceea nu, că de căsătorie nu dice nici unul nimic.

Atunci se ridică cel mai mic dintre frați, Măgheran, fiind pe semne acesta mai iscusit decât ceilalți, și astfel îi răspunde:

— Noi ne-am însura bucuroși, scumpul nostru tată, ca să-și împlinim voia d-tale și să ne împlinim totdată și datorința, dar' nu putem, căci noi, fiindcă până acum am trăit la olaltă ca nisce frați adevărați, vrem ca tot așa să trăim și de aci înainte; temându-ne însă, că dacă ne vom lua fiecare câte o nevastă dintr'altă casă, precum e data, ele nu vor trăi bine la olaltă și așa vor face, să ne urim noi între noi, — ne-am hotărât deci cu toții a nu ne căsători decât, dacă vom afla o sută și una de surori; creșdend, că numai în urma unei asemenea căsătorii va pute domni între noi buna înțelegere de până acum; fiindcă însă n'am aflat dela nimeni și niciări o astfel de minune, sîntem hotărâți și siliți a aștepta până când bunul D-șeu se va îndura și de noi.

Gândul, pe care 'și-l-au pus în cap feciorii, a neliniștit tare pe bunul părinte și el s'a făcut luntre și punte să-și abată dela aceea, dar' nu isbuti nici cum. Dela o vreme se puse pe gânduri, că oare ce ar fi de făcut, și ajunse la aceea, că adevărat să călătorească până când va audia de vre-un om cu atâtea fete, câți feciori are el. Și

apoi ce nu-i în stare a face un părinte ca cel de față pentru fericirea familiei sale? Se luă deci la drum și merse pe unde vedea cu ochii, întrebând pe cine întâlnea, nu cumva a audiat sau scie pe vre-un om cu o sută și una de fete?

Oamenii întrebați se uitau lung la el, și apoi unii la alții, și făcend din umeri, se duceau mai încolo, socotindu-l de smintit, fiindcă ei nu credeau a fi așa ceva cu puțință.

După câteva zile de călătorie, chiar într-o zi de sărbătoare, dă preste un om, care ara cu mare hârnicie un câmp, și după-ce îi dă „bun lucru“, ear' acesta îi mulțumesc, dice plin de mirare:

Audi omule! să nu te superi, d-ta îmi pari a fi om de frunte și cu minte, cum nu 'ți-e frică de D-șeu să ari și în zi de sărbătoare, ori doară pe aci nu-i lumea creștină?

Așa-i — dise celalalt, — eu sînt om de frunte în satul meu și sînt și cu frica lui D-șeu, dar' cu toate acestea trebuie să lucrez, precum veți, chiar și sărbătoarea, măcar și eu sînt creștin ca și d-ta, — pentru-că am o sută și una de fete, și ca să le pot susține, trebuie să lucrez ziua și noaptea, dacă vreau ca să nu rămân cerșitor pe la ușile oamenilor.

Așa? tocmai bine; d-ta ești omul, pe care-l caut eu de atâtea vreme, și nu 'l-am putut găsi. Cum așa? Pentru-ce chiar 'l-ai căutat de atâtea vreme?

Bine! Eată pe mine m'a învrednicit D-șeu cu o sută și unu de feciori și ei nu voesc a se căsători, decât după tot atâtea surori.

Eu, ca tată bun al lor, aș dori să-și vedă căsătorii cât mai în grabă, ca să pot petrece bătănețele cu tîgnă, de voui fi vrednic a le ajunge, am plecat deci în lume ca să aflu un astfel de om ca d-ta, căci pe la noi mai în apropiere înzadar am căutat. Haid' dar', bine că te-a adus D-șeu chiar în drumul meu, — ca să nu mai ascund mîța în sac, căci tot 'i-se vedă ghiarele, — să ne facem cuscri și să dicem

să fie într'un cias bun, măcar că d-ta nu-mi cunoști feciorii și eu nu-ți cunosc fetele!

Apoi bine să fie! — dise celalalt, dând mîna la olaltă, — să mergem la mine acasă dar', să bem olădășul cuscrici.

Pleacă acasă. Unde nu 'mi-se minună tatăl feciorilor, când vedă fetele cele frumoase și sdravene, dar' încă de cea mai tîneră, care le întrecea pe toate! Bînd ei adălmășul, au spus fetelor ce gînd poartă pe omul cel străin la casa lor, și fetele se învoiră tot cu fuga, — bag seamă și ele aveau tot acela dor ca și cei o sută și unu de frați. În urma învoelii din amîndouă părțile, s'au pus să vorbească de ziua cununiei 'și-apoi socru mare plecă cătră casă, vesel și voios că a aflat, ce a căutat. Ajuns acasă le-a spus feciorilor sei unde și cum din mila lui D-șeu a dat de un om cu o sută și una de fete, și au făcut tocmeala, și cât sînt fetele de frumoase și de potrivite pentru ei.

Să fi vădut ce pregătiri se făceau, mai ales în casa socrului mic, în vremea-ce mai era până la ziua ospelului; dar' se spunem numai ceea-ce e drept: la o sută și una de fete le și trebuie multe, de-ar fi nunta chiar și mai mijlocie; d'apoi încă de frunte, cum aveau de gînd să o facă.

Apropiindu-se ziua cununiei, plecă tata cu o sută de feciori spre locuința socrului mic, lăsând pe Măgheran acasă ca purtător de grije al casei, rămînend ca mireasa lui să 'i-o aducă tatăl-seu și să-și cunune pe ei aci, când vor sosi dela ospet.

După cununie făcură cele o sută de pă-rechi un dragut de ospet, ca și care nici din povestile cele mai vechi n'am audiat să se fi mai făcut vre-odată.

A patra zi, căci trei zile ținuse ospetul, porniră tinerii în frunte cu socrul mare cătră casa acestuia, luând cu ei și pe Florica, mireasa lui Măgheran, precum le-au fost înțelesul. Când erau la calea jumătate ce era să pătească? stătură, mă rog, locului cu toții așa numai ca din

Din delegațiuni.

Comisiunea delegațională ungară pentru armată a ținut la 4 l. c. o ședință, în care s'au desbătut cerințele comune ale armatei. Referentul dorește deslușiri asupra întrebării creditului special de 52 $\frac{1}{2}$ milioane ce s'a votat în sesiunea delegațională extraordinară din est-an. Delegatul A. Beüthy face propunerea directă, ca ministrul de război să fie provocat a da expuneri detaliate în scris despre întrebunțarea celor 52 $\frac{1}{2}$ milioane. M. Worman acceptează punctul de plecare al referentului, care cere numai deslușiri. A. Pulszky crede, că comisiunea, înainte de a intra în discuțiune se aștepte eventualele deslușiri ale ministrului de război.

Ministrul de război comun, contele Bylandt-Rheith dă printr'o expunere de aproape o oară deslușiri amănunțite asupra acelor dispozițiuni, pe care administrarea armatei le-a aflat la începutul anului de necesare, și pentru care o mare parte a creditului extraordinar mai mult de jumătate, s'a și întrebunțat. Ministrul de război expune totodată necesitatea de a se considera de confidențiale împărțirile ce le-a făcut.

După o mică discuțiune ce s'a iscat asupra deslușirilor date de ministrul de război, comisiunea respinge propunerea lui Beüthy și primesc propunerea, cea făcut-o Hegedüs în decursul desbaterii, cu modificarea ministrului president Tisza, că adevărat deslușirile ministrului de război comun asupra întrebunțării creditului extraordinar a delegațiunii se iau spre știință. Comisiunea se exprimă totodată, că n'au să se facă alte avisări cu privire la suma ce sistează din creditul extraordinar.

Astfel comisiunea a hotărât acceptarea proiectului de buget spre desbatere specială.

După aceste s'au pus la ordinea zilei răspunsurile ministrului de război la rezoluțiunile ce s'au adus în anul trecut. Mai întâiu s'a luat la desbatere răspunsul la rezoluțiunea privitoare la excrierile de concurs ale academiei militare și la rezoluțiunea privitoare la instrucțiunea limbii maghiare. După ce atât referentul Rakrosky, cât și Pulszky și Grünwald se declară, că nu sânt mulțumiți cu răspunsurile ministrului de acum e anul, ia cuvântul ministrul de război comun Bylandt-Rheith și mărturisesc, că administrarea armatei dorește, ca se servească cât de mulți Unguri în armată, dar' regretă în prima linie, că numărul Ungurilor din corpul

ofițerilor nu e corespunzător. În înțelesul constituției din vigoare, dualismul trebuie să se aibă totdeauna în vedere; asta administrația armatei nu o poate să o încungiere. În institutele de creștere militare planurile de învățământ trebuie să fie organizate după un anumit principiu unitar, de oare-ce aceste nu sânt școale ungurești speciale și astfel în acele nu poate fi limba de propunere cea maghiară.

Astfel s'au luat spre știință amândouă răspunsurile ministrului de război comun.

Ședința s'a încheiat la 2 oare d. a.

Cronică.

Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat prea grațios a acorda din șatula Sa privată pentru clădirea școlii gr-cat. din Racovița un ajutor de 100 fl.

Numiri. Ministrul de justiție a numit de executori: la judecătoria cercuală din Gioagiul-inferior pe practicantul de executor dela jud. cerc din M.-Oșorheiu Iosif Hajdu și la judecătoria cerc. din Ilia-murășana pe diurnistul de acolo Ludovic Stojka. — Președintele tribunalei reg. din Alba-Iulia a numit de practicant la același tribunal pe juristul absolvent Emil Gerasim.

Transferări. Ministrul de justiție a transferat pe subprocurorul reg. din Dej Dr. Coloman Csipkés la procuratura reg. din Cluj și pe executorul din Gioagiul-inferior Carol Hegyessy la jud. cerc. din Hunedoara.

Adunarea generală a reuniunii femeilor române, a avut loc ieri în localul casei române. Deschidând ședința, doamna presidentă constată progresul ce Reuniunea a făcut în timpii din urmă. Raportul oficial ne arată că patru doamne, membre active ale comitetului reuniunii 'și-au dat demisiunea luna trecută. Asupra demisiunii doamnelor Minerva Brote, Otilia Comșa Ana Crișianu și Toma se încinge o discuțiune lungă, la care iau parte doamna presidentă, doamna Mateiu, dl Cosma și dl Hania. Din discuțiune rezultă, că d-nele Brote, Comșa 'și-au dat demisia nefiind mulțumite cu întipinarea ce comitetul a dat unui articol apărut în „Tribuna“ relativ la școala de fete din localitate; ear' d-na Crișianu 'și-ar fi dat demisiunea pentru motive sanitare. Adunarea generală aprobă cu majoritate de voturi răspunsul comitetului reuniunii; doamna Pipos 'și-a separat votul. Ședința se suspendă pentru 15 minute; după redeschidere se procede la alegerea a 4 doamne în comitet; se aleg doamnele: Iulia Popescu, Simonescu, Nicolae Pop și d-soara Adamovici. Se prezintă în urmă bugetul pe anul 1888 și se primesc en bloc. Ședința se ridică la oarele 4 $\frac{1}{2}$.

Austria și Germania. E un an de când se așteaptă ca Austria și Germania să înceapă negocierile pentru încheierea unui nou tratat comercial. Prințul Bismarck dăduse promisiuni în această privință. Austria cerea cel puțin o con-

vențiune tarifară. Convențiunea însă nu are să se facă. Guvernul german a avisat pe neașteptate, că în urma modificării tarifului vamal austro-ungar, nu vrea să mai intre cu guvernul vienez în nici o negociare. Tot ce primesc e prelungirea pentru un an a actualului tractat comercial, care asigură Austriei simplu același tratament ca și celorlalte state. Vestea aceasta a produs o mare senzațiune atât în Viena cât și în Pesta. Germania are de gând să urce taxele pe grâne, le va urca prin urmare și asupra cerealelor austro-ungare.

Convenție comercială. Scirile privitoare la reînceperea negocierilor între România și Austro-Ungaria pentru încheierea unei convențiuni comerciale, par a nu avea nici un temei. Guvernul austro-ungar încă de astă-vară îndată ce a primit propozițiunile României, a refuzat de a continua negocierile pe o asemenea basă. De atunci și până acum nu s'a mai făcut nici un demers în această privință.

Convenția de tarife cu Germania. Încercările de a se încheia o convențiune de tarife între Germania și Austro-Ungaria n'au isbutit. Din partea Germaniei s'a propus să se prelungească pe un an convențiunea cu clauza națiunii celei mai favorizate. După „Kreuzzeitung“ aceasta înseamnă, că mai târziu va începe războiul vamal între Germania și Austro-Ungaria.

Un Metropolit bătut. O scrisoare din Filipopol aduce trista știre, că metropolitul bulgar ortodox al Rumeliei-Orientale, Preasfințitul Gervase a fost arestat din ordinul guvernului din Sofia, ba chiar bătut cu nuiile în închisoare! Odată cu metropolitul au fost arestați în deosebite localități ale eparchiei preste o sută preoți mireni, pentru-că nu au pomenit la sfânta liturgie pe prințul Ferdinand. Pe de altă parte, guvernul prințului de Coburg, a intimat Arhiepiscopului Tîrnovei, Clement, metropolit al Sofiei și delegat al Exarchului Bulgarilor, ordinul de a părăsi Sofia, ordin căruia metropolitul a declarat, că nu se va supune, deoarece-l susține, că nu afirmă de guvernul din Sofia, ci numai de Exarchul din Constantinopol.

Reorganizarea magistraturei în România. V. N. Aflăm că d-nul Eug. Stătescu, ministru al justiției, a terminat elaborarea noului proiect de reorganizare a magistraturei, cu care s'a ocupat de câțiva timp. Pentru a vedea părea magistraturii asupra acestui nou proiect, dl ministru a dispus ca el să fie trimis tuturor curților și tribunalelor, cu invitațiunea ca observațiunile magistraturii asupra-i să fie trimise ministrului cât se poate mai curând, înainte de deschiderea parlamentului. Afară de aceasta dl ministru a convocat pentru Marți, 27 curent, la 4 oare seara, o comisie de înalți magistrați spre a lua cunoștință de acest nou proiect și a-și da avisul asupra-i. Comisia se va întruni la ministerul de justiție.

Diarul „Has Naroda“ se ocupă mult cu Ungaria și declară, că acceptă starea actuală de putere a Ungariei ca un simplu fapt; însă Un-

gariei trebuie opusă o putere echivalentă. E adevărat, că Ungaria își trage forța de o parte din oprinerea minorităților și a Nemaghiarilor, de altă parte din exploatarea tuturor mijloacelor financiare, ceea-ce nu prea indică un viitor bun. Dar' aceasta nu împedecă de loc, ca jumătatea dincolo a monarhiei să aibă o țară și putere neobișnuită de rezistență în fața cu posibilitatea, ca această putere să se reverse, trecând preste marginile convenite, jumătatea austriacă nu e permis să stea slăbită. De aceea Austria trebuie să-și asigure o unitate fermă, mulțumind într'a-dever pe toate naționalitățile. Numai sprijindu-se pe acestea, guvernul va pute ține pept preponderanței amenințătoare a Ungariei.

Eminescu. Marele nostru poet M. Eminescu e astăzi pe cale de deplină însănătoșire. Se dice, că chiar în numărul viitor al „Convorbirilor Literare“ va apăre o nouă operă a poetului.

D-soara Bărescu. La 12 l. c. vor începe la Burgtheater din Viena probele pentru piesa lui Costetti: „O istorie dîlnică“. Rolul principal s'a dat d-soarei Bărescu în locul d-nei Wolter.

1000 de franci pentru o centimă. Fiecare om cu gusturile lui; așa și marchizul Marignoli din Roma, care a avut pe acela de a cumpăra o centimă cu o mie de franci. Faptul e că se poate de adevărat. E vorba de o centimă din Teramo, pe care numismații o socotesc de pe vremea lui Andrea Matteo d'Aequanina, duce de Atri, care a domnit dela 1395 până la 1407 pe vremea fantasticelelor euceriri ale lui Gian Galeazzo Visconti. Această centimă, pe care marchizul Marignoli a plătit-o cu dîsa sumă e adevărat, că era singurul exemplar la banca dela Teramo.

Pregătiri de război? Din Varșovia se telegrafează: Cu toate, că timpul este înaintat, la Rovno, Dubno și Luck se lucrează cu puteri îndoit și cu cea mai mare grabă pentru terminarea întăriturilor. Se înființează o mulțime de magazine și se fac aprovizionări pe o scară întinsă. Fortificațiunile de lângă Varșovia, așezate pe ambii termi ai Vistulei, vor fi unite printr'o a doua rețea de sîrmă, care va trece pe sub albia Vistulei.

Doctorul Draș. Cetim în „Voința“ din București: Anunțăm cu o viuă părere de rău înțetarea din viață a cunoscutului dr. Draș, decedat aji de dimineață la 6 oare, după o suferință de 3 săptămîni. Dr. Draș căduse victima unei boale incurabile, cancer la stomach, și moartea sa va fi mult simțită mai cu deosebire de populația săracă, de care decedatul era foarte mult iubit, de oare-ce găsea la dînsul nu numai ajutoare medicale, dar' încă ajutoare de altă natură. Dr. Draș, pre lângă o originalitate, care va rămâne proverbială, mai posedă și o lungă experiență medicală; el era apărătorul înfocat al sistemului omeopatic. Decedatul era de o natură violentă, bruscă chiar cu bolnavii, avea însă o inimă nobilă; în totdeauna el refuza ori-ce remunerație pentru a ajuta pe săracul suferind. Era

senin, unii călări, alții în căruțe, fără a mai pute face baremi un pas. Nesciind ce poate fi, începură a striga și a bîciul caii, dar' par'că dedeau în pămînt, așa nu se mișcau caii din loc, pentru-că nu se puteau, măcar drumul era pe acolo mai bun ca pe ori-unde; era măr rog, oameni de omenie, ca pe masă. Băgară oamenii îndată de seamă, că aci nu mai e lucru curat și se puseră pe rugăciuni. Într'aceia vine un om bătrîn și-l întreabă, că ce fac de stau în mijlocul drumului numai așa fără nici o socoteală?

Oamenii îi spun bătrînului cum s'au pomenit dintr'odată ca din senin, că stau locului, și că ori-ce fac de a se mișca de acolo e numai de geaba.

De-mi veți da, ce voi cere, eu vă scot din necazul acesta, căci ori-cum, dar' stați rău aci, — dîse bătrînul.

Ce vei cere o fi prea mult — gîndea socrul mare în mîntea lui, fără a da vre-un răspuns.

Ce te tot mai gîndesci atîta, — dîse earăși străinul, căci doară nu-ți cer nu știu ce avere mare, eată să-mi dai nădejdea d-tale de acasă.

Se puse pîrîntele din nou pe gînduri, sciind bine, că ce va făgădui trebuie să-și deie, și de toate cele de acasă își aduse aminte, dar' de Măgheran ba, ca de moarte. În sfîrșit omul strimtorat ce nu face? Îi făgădui străinului ceea-ce a cerut, mai cu seamă, că feciorii lui și nurorile steteau mereu de el să-și deie ce cere, pentru-ca să scape odată din mijlocul drumului, — și lucrul naibii, nuntași plecară mai departe ca-și-cînd ar fi conăcit numai.

Bietul Măgheran nu mai era acum stăpîn pe capul lui, ci sluga cutărui smeu, căci smeu era străinul acela. Le spuse deci îndată-ce nuntași sosiră acasă, cum stă treaba cu el, că trebuie să plece la stăpînul seu, căruia l'a făgăduit tatăl-seu. Așa și făcu după ce își luă dîna bună dela tată, frați și cumnate și după-ce își sărută mireasa și o rugă să-l aștepte, căci de-îi va ajuta D-șeu, scăpa-vă și de acel smeu oare-cumva.

Frații lui aveau de gând să facă și aci la casa lor, cînd se va cununa Măgheran, un ospet de Doamne-ajut, dar' de unde să le mai vină pofta de așa ceva, cînd au vedut că fratele lor pleacă de acasă la robie. Mai ales tată-seu se căia grozav pentru ce a făcut, dar' nu mai avea încotro.

Indată ce plecă Măgheran la stăpînul-seu, la smeu, Florica, mireasa lui, se reîntoarse la

tată-seu, și 'și-a pus de gând a-și aștepta acasă mirele.

Măgheran, după-ce eși din sat, se întîlni cu o femeie bătrînă. Era smeoica, stăpînă-sa, care-l suu într'un căruț, și pocnind de trei ori cu bîciul cel de foc, dădu drumul la cai, care încă erau nesdraveni. Nici nu băgă Măgheran bine de seamă că a plecat căruța, și deodată se vîrî în mijlocul unei păduri mari și dese, înaintea unor curți frumoase, cari erau locuința smeu-lui. Ajunși înaintea porții, smeoica deschise poarta, și ei intrară în curte; aci smeoica îi arătă lucrul lui de toate dîile și apoi îl lăsă singur, far' de a mai schimba vre-o vorbă cu el.

Feciorul, slugă la smeu, se purta bine și-și făcea toate lucrurile cum se mai bine, așa în-cît stăpînii lui nu puteau decât să fie mulțumiți și să-l laude. Mai trecu ce mai trecu și feciorul începea a slăbi din hîrnicie, că vede Doamne, gîndurile, cari tot mereu îi erau la Florica, sciți d-voastre, îl slăbeau pe dîi ce mergea!

Odată, fiind duși stăpînii amîndoi de acasă, veni la Măgheran o fată frumoasă, care încă era furată de smeu dela pîrîntii ei de cînd era micuță și pe care ei o țineau ca pe o fată a lor. Au dat la vorbă amîndoi și povestiră mai una mai alta, sciți ca la întăia întălnire, pînă-ce se făcură prietini. Într'un târziu nu știu ce-îi veni în mîntea fetei, destul că ea chemă pe Măgheran cu dînsa, îl duse întraltă curte de-a smeuului și-î dîse:

— Veți? aci sînt o sută și unu de pari de fer, în fiecare e câte un cap de om împlîntat, numai cel din urmă e gol; sciți că acela capul tîu îl așteaptă?

— Fi-va, răspuse Măgheran, — și dacă nu se va putea altcum, voi păți-o și eu ca cei o sută, căci și așa am să mor odată.

— Nu așa! dîse earăși fata, mirîndu-se de Măgheran, — nu se poate, cel puțin pînă-ce voi fi eu cu tine. Nu te teme, căci eu aciam crescut și îi sciu smeoicei chiar și gîndurile, și cînd voi simți că 'ți-se apropie ceasul, te voi scăpa eu și pe tine și pe mine.

Vede Doamne, fetei nu-î părea vrednic de moarta feciorul acesta, ca bună-oară ceialaltă o sută; bag seamă voinicul, cam dragălaș din firea lui, fi cădu fetei la inimă, ear' ea nu scia că el era logodit.

În urma acestei prietenii bune, ei abia așteptau să se ducă stăpînii de acasă, ca să se poată întîlni, pentru-că în fața stăpînilor nu puteau a-și face vorbă unul cu altul, și afară de

aceea le cam potrivea smeoica lucrul de așa, în-cît nu se prea vedeau. Ear' despre prietenia lor, smeoica, cu toată nedrăvenia ei, nu scia nimica, căci fata se pădea minunat de bine.

Lipsind odată de acasă și smeu și smeoica, fata socoti privilegiul potrivit de a se scăpa de închisoarea, în care era osîndită a trăi și de a scăpa cu sine și pe Măgheran. O luară deci la drum pe unde-î duceau ochii și picioarele, după-ce se îngrijiră de acasă cu merinde. Nu merseră însă departe tare și simțiră o căldură grozavă în spate. Uităndu-se fata îndărăt, vedu pe smeoica ca turbată în urma lor cu gura căscată și cu colții clătînînd, de par'că voia să-î înghiță pe amîndoi dintrodată.

— Eată frate, dîse fata, — vine strigoia de smeoică după noi, ca să ne prăpădească; îi însă linisit, căci de scie dînsa multe nesdrăveni, apoi deui nici eu n'am crescut înzadar în casa ei; numai să ascult de mine. Și atunci fata scoase o năframă din sîn, pe care o furase dela stăpînă-sa, și făcînd cu ea semnul crucii preste capul lui Măgheran, îl prefăcu pe fecior în un sghiab de peatră foarte mare, apoi mai făcu un semn preste capul ei și se prefăcu pe sine o șopărlă, și se ascuse sub acel sghiab.

Smeoica, cum ajunse la sghiab, îl și cunoscu că e Măgheran, dar' nu se atînese de el, ci umbla să o afle mai întăiu pe fată, pentru-că scia, că ori-ce 'i-ar face feciorului, fata cu ajutorul năframii furate îi poate chiar și reînvia și încă mai frumos și mai sdrăvăn decum este. De aceea se uita și căuta preste tot locut după fată, dar' n'o află nicăiri. Ne mai sciind de mînie ce se mai făcu, se apucă se răstorne sghiabul pentru a vedea nu cumva e sub el fata, căci preste tot locul a căutat-o, numai acolo nu. De unde se-î poată însă mișca din loc, căci acel sghiab era mai cît un munte. Inteuindu-se smeoica de mai multe ori și neisprăvind nimica, prinse a săpa sub sghiab, vrînd cu ori-ce preț a afla dacă e acolo sub el fata, sau nu. Și a săpat necurată și ear' a săpat, de te prindea mirarea cînd o vedeai, și nu preste mult a zărit prin o crepătură a sghiabului în depărtare bușoară o șopărlă, pe care a și cunoscut-o că e fata prefăcută. Acum a început a săpa de dece ori mai tare și mai turbată ca pîn'aci.

Dar' deui nici șopărla nu ținea năframa smeoicei în gură numai așa de flori de măr, cum se dîce, ci băgînd de seamă, că necurata de smeoică se apropie de ea tot mai tare, fără de-a se mai gîndi mult, a eșit cu ajutorul nă-

frămii pe altă parte afară, a resturnat apoi în grabă sghiabul pe smeoică și o turti acolo, în-cît plesni ca o broască.

După ce scăpară de acest vrăjmaș, se prefăcură earăși cum le-a fost data și o luară mai departe la drum încotro vedea cu ochii, fără nici o grije și veseli, că au isbutit se stingă pe necurată.

Bucuria însă nu a ținut mult, pentru-că sgomotul pîrcinut de plesnirea smeoiciei a fost atât de groznic, de se auzi pînă unde era smeu, care înțese pe loc, ce e și-î veni îndată soției într'ajutor, ceea-ce tinerii nici nu visau măcar.

Se pomeniră numai, că quieră un vînt ca acela, de sta să smulgă și arborii din pămînt. — Era smeu cel bătrîn. El era cu mult mai slab de puteri decăt smeoica și poate și ceva mai prost dar' aveau tinerii de a se teme de el totuși, mai cu seamă feciorul, care nu avea nici pic de putere necurată. Un gînd bun îi veni fetei în mîntie; îndată a făcut din fecior un lac mare, ear' pe dînsa se schimbă o rață și după ce îi puse năframa sub o aripă, se aruncă în lac și înnoată tot cam pe la mijloc, ca să n'o poată prinde smeu, — pe semne smeu n'avea putere pe apă, ci numai pe uscat.

Smeul o cunoscu pe rață și se năcăjea se o prîndă cu vicleșug; neajungînd însă la nici o isbîndă, se hotărî să soarbă lacul întreg și astfel se pună mîna pe cei-ce 'i-au ucis soția. Se apucă dar' și soarbe și ear' soarbe.

Smeul o păți însă ca tot omul fără socoteală. Adecă, pe cînd era lacul mai de jumătate sorbit, rața a făcut cu năframa un semn de cruce și numai decăt s'a înfierbîntat apa ca leșia, și smeu cum sorbia așa cu iutele, pînă ce se bage de seamă, își opări plămînil și muri acolo pe loc.

Tinerii mulțumiră lui D-șeu, că le-a ajutat să scape și de acest vrăjmaș, și mergînd cu gîndul de a da de vre-un sat, unde să afle cel puțin, că pe de parte a lumii se află, întălniră pe un om, care le spuse pe nume satul cel mai de aproape și drumul cel mai scurt, care duce în acel sat.

Spre marea mirare a lui Măgheran, satul, ce îl spusese acel om, 'i-se părea după nume a fi chiar al seu, și într'a-dever, apropiindu-se de sat, a vedut, că e tocmai satul lui de nascere. De părere de bine s'au dus amîndoi la pîrîntele lui Măgheran și-și petrecură cu frații și cumnatele, pînă dimineața, cînd fată află, că Măgheran e logodit, a plecat cătră casa pîrî-

